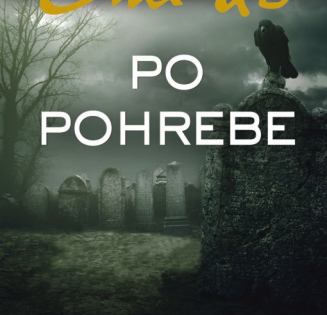

KRÁLOVNÁ ANGLICKEJ DETEKTÍVKY

*Agatha
Christie®*

PO
POHREBE

Agatha
Christie®

PO POHREBE

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Preklad tejto knihy vznikol s podporou Literárneho fondu.

Z anglického originálu Agatha Christie: *After the Funeral*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve HARPER, an imprint
of HarperCollinsPublishers, New York 2011,
preložil Dušan Janák.

*Tento príbeh je vymyslený. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom
autorkinej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými
udalosťami, miestami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.*

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

After the Funeral © 1953 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Po pohrebe © 2017 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Agatha Christie® Poirot® are registered trademarks of Agatha Christie Limited
in the UK and elsewhere. All rights reserved.

Cover Design © Peter Brunovský 2017

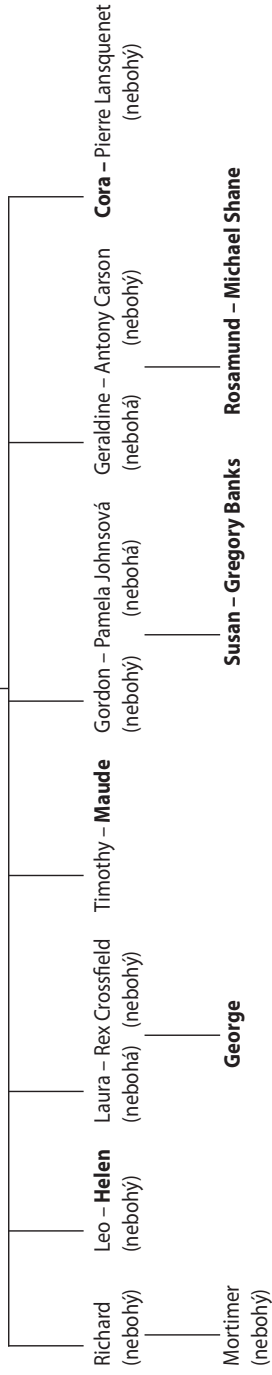
Cover Photo © Shutterstock.com/Hitdelight

ISBN 978-80-220-1964-4

J a m e s o v i

pri spomienke na šťastné dni v Abney

Cornelius Abernethie – Coralie Bassingtonová

Rodina Abernethieovcov

Osoby uvedené tučným písmom sa zúčastnili
na pohrebe Richarda Abernethieho

1

Starý Lanscombe sa neisto šuchtal z miestnosti do miestnosti a vyťahoval rolety. Zavše vyzrel prižmúrenými slziacimi očami z okna.

Čoskoro sa vrátia z pohrebu. Pridal do kroku. Okien tu bolo neúrekom.

Enderby Hall bol mohutný viktoriánsky dom postavený v gotickom slohu. V každej izbe viseli ťažké závesy z vyblednutého brokátu alebo zamatu. Niektoré steny ešte vždy zdobili vyšedivené hodvábne tapety. V zelenom salóne pozrel starý komorník na portrét zavesený nad kozubom, znázorňujúci Cornelia Abernethieho, ktorý dal Enderby Hall postaviť. Muž mal bojovne vystrčenú hnedú briadku a ruku položenú na glóbose – nedalo sa povedať, či si to želal model, alebo to patrilo k symbolickej predstave maliara.

Na starého Lanscomba pán na obraze vždy pôsobil ako mimoriadne panovačný typ a bol rád, že ho osobne nepoznal. Jeho pánom bol pán Richard. Dobrý pán, ten Richard. A zomrel celkom nečakane, aj keď sa, pravdaže, už dlhšie oňho staral lekár. Ved' pán sa nikdy nespamätal zo šoku, ktorý mu spôsobila smrť mladého pána Mortimera. Starec pokrútil hlavou a náhlivo prešiel spojovacími dverami do bieleho budoára. Bolo to strašné, ozajstná katastrofa. Taký skvelý a čestný mladý pán, taký mocný a zdravý. Nikdy by ste nepovedali, že sa mu čosi také môže stať. Človeku to prišlo ľúto, naozaj ľúto. A pána Gordona zabili vo vojne. Jedno nešťastie za druhým. Tak to na svete chodí. Na pána bolo toho priveľa. Ale ešte pred týždňom sa cítil celkom dobre.

Tretia roleta v bielom budoári sa nedala vytiahnuť. Pohla sa o kúsok a zasekla sa. Pružiny sú už slabé, to je to, a rolety veľmi staré, ako všetko v tomto dome. A dnes už takéto staré veci ani ne-

opravujú. Sú príliš staré, povedia vám, a budú pritom hlúpo a povýšenecky krútiť hlavou, akoby také staré veci neboli oveľa lepšie než nové! On vie o tom svoje! Polovica tých nových vecí sú len lacné haraburdy, človeku sa hneď rozpadnú v rukách. Materiál nestojí za nič a spracovanie takisto. Veru tak, on vie o tom svoje.

S roletou si bez schodíkov neporadí. V poslednom čase na ne nerád liezol, krútila sa mu z toho hlava. Akokoľvek, zatiaľ nechá roletu tak. Nezáleží na tom, biely budoár nemá okná na priechelí domu, a keď sa autá budú vracat' z pohrebu, neuvidia ich – a navyše táto miestnosť sa aj tak nepoužíva. Kedysi to bola izba domácej pannej a Enderby už dlho nijakú paniu nemalo. Škoda, že pán Mortimer sa neoženil. Jednotaj chodil do Nórska na rybačky, do Škótska na poľovačky a do Švajčiarska za zimnými športmi namiesto toho, aby sa oženil s nejakou milou mladou dámou, usadil sa a po dome im behali deti. Už je to dávno, čo boli v dome nejaké deti.

Lanscombova myseľ sa zatúlala do dávnych čias, videl ich jasne a zreteľne – oveľa zreteľnejšie ako tie zahmlené a zmätené z posledných dvadsiatich rokov, popravid sa nevedel rozepamätať, kto kedy prišiel či odišiel a ako vlastne vyzeral. Zato staré časy si pamätal dobre.

Pán Richard bol svojim mladším bratom a sestrám skôr otcom. Keď mal dvadsaťštyri rokov, zomrel mu otec a on hneď prevzal firmu, každý deň odchádzal do práce presne ako hodinky, v dome všetko fungovalo a na ničom sa nešetrilo. Bola to veľmi šťastná domácnosť plná dorastajúcich mladých dám a džentlmenov. Pravda, občas sa vyskytli aj škriepky a bitky, vychovávateľky to nemali ľahké. Zakríknuté chuderky, tie vychovávateľky, Lanscombe nimi odjakživa pohrdal. Zato mladé dámy mali guráže nadostač. Najmä slečna Geraldina. Aj slečna Cora, hoci bola oveľa mladšia. A teraz je pán Leo mŕtvy a slečna Laura takisto. A chudák pán Timothy je invalid. Slečna Geraldina zomrela niekde v cudzine. A pána Gordona zabili vo vojne. Aj keď bol pán Richard najstarší, ukázalo sa, že mal z nich najtuhší korienok. Prežil všetkých – vlastne nie celkom, lebo pán Timothy ešte žije, a takisto malá slečna Cora, ktorá sa vydala

za toho nesympatického umelca. Naposledy ju videl pred dvadsiatimi piatimi rokmi, a keď vtedy odišla s tým chlapíkom, bola pekné mladé dievča. Teraz ju ledva spoznal, tak stučnela, a to „umelecky“ výstredné oblečenie! Jej manžel bol Francúz alebo čo, a vziať si niekoho takého neprinieslo nikdy nič dobré. Slečna Cora však bola vždy trochu... na dedine by ju asi označili za prostoduchú. Nieкто taký sa nájde v každej rodine.

Zato ona sa naňho pamätala dobre. „Ale veď to je Lanscombe!“ zvolala a vyznelo to, akoby ju úprimne potešilo, že ho vidí. Veru, za starých čias ho všetci mali radi, a keď bol v dome večierok, prikradli sa za ním do komory a on im nadelil želé a ovocnú tortu, čo zostali po hostoch. Starého Lanscomba všetci dobre poznali, no dnes si naňho už takmer nikto nespomenul. Len tí mladší, ktorých nikdy nevedel ani rozoznať a vedia o ňom iba toľko, že je tam už veľmi dlho komorníkom. Množstvo cudzích ľudí, pomyslel si, keď prišli na pohreb. Čudní cudzí ľudia!

Manželka pána Lea nie – tá je iná. Odkedy sa pán Leo oženil, občas sem chodievali. Vždy bola milá, ozajstná dáma. Vhodne sa obliekala, mala vždy pekný účes a aj vyzerala ako dáma. A pán ju vždy mal veľmi rád. Škoda, že s pánom Leom nemali deti...

Lanscombe sa strhol: Čo tu stojí a sníva o starých časoch, keď je toľko roboty? Na prízemí už boli všetky rolety vytiahnuté a do spálň na poschodí poslal Janet. Spolu s Janet a kuchárkou sa zúčastnili na smútočnom obrade v kostole, ale do krematória už nešli, vrátili sa autom do domu, aby vytiahli rolety a pripravili obed. Prirodzene, studený obed. Šunka, kurča, údený jazyk a šalát. Potom studené citrónové suflé a jablkový koláč. Najprv sa však bude podávať teplá polievka – a mal by sa pozrieť, či ju má Marjorie už hotovú, lebo tu budú každú chvíľu.

Lanscombe sa zrýchleným krokom šuchtavo pustil cez miestnosť. Roztržitým a nezúčastneným pohľadom prebehol po obraze nad kozubom, ktorý dopĺňal portrét v zelenom salóne. Obraz verne zachytával biely satén a perly. Lenže bytosť zahalená do saténu a ovešaná perlami nebola ani zďaleka taká pôsobivá. Pokorná tvár,

našpúlené ústočká, vlasy naprostriedku rozdelené cestičkou. Žena skromná a ústupčivá. Jediné, čo na manželke Cornelia Abernethieho stálo za povšimnutie, bolo meno – Coralie.

Vyše šesťdesiat rokov od uvedenia na trh si náplasti na kurie oká Coral a ostatné prípravky na pedikúru rovnakej značky ešte vždy udržiavali svoju pozíciu. Nikto nevedel, či sú náplasti Coral niečím výnimočné, ale ľudia si ich obľúbili. Práve náplasti Coral boli základom na vybudovanie tohto novogotického paláca s rozľahlými záhradami aj zdrojom peňazí, z ktorých sa vyplácala renta siedmim synom a dcéram, a vďaka nim aj Richard Abernethie zomrel pred tromi dňami ako veľmi bohatý človek.

Keď Lanscombe s varovnými slovami nazrel do kuchyne, kuchárka Marjorie sa naňho hneď osopila. Táto mladá, iba dvadsaťsedemročná žena ho neprestajne rozčuľovala, lebo ani zďaleka nespĺňala jeho predstavu, ako má vyzerat' správna kuchárka. Chýbala jej dôstojnosť a nemala nijaký rešpekt k jeho, Lanscombovmu, postaveniu. Často sa o dome vyjadrovala ako o „ozajstnom starom mauzóleu“, sťažovala sa na obrovskú rozlohu kuchyne, umývárne riadu a komory a vyhlasovala, že „obísť to všetko je túra na celý deň“. V Enderby bola už dva roky a ostávala tu najmä pre slušný plat, ale aj preto, lebo pán Abernethie vedel náležito oceniť jej kuchárske umenie. Jej váre sa nedalo nič vyčítať. Janet, staršia slúžka, ktorá sa pri kuchynskom stole občerstvovala šálkou čaju, sa s Lanscombom často a s chuťou škriepila, no napriek tomu zvyčajne stála na jeho strane proti mladšej generácii reprezentovanej Marjorie. Štvrtou osobou v kuchyni bola pani Jacksová, tá chodievala vypomôcť, keď bolo treba, a pohreb si naozaj vychutnala.

„Bolo to krásne,“ povedala, spôsobilne smrkla a doliala si šálku. „Devätnásť áut, plný kostol, a podľa mňa aj kanonik slúžil omšu veľmi pekne. A počasie sa tiež vydarilo. Chudák pán Abernethie, takých ako on už na svete nie je veľa. Každý si ho vážil.“

Na príjazdovej ceste sa ozval klaksón a začuli, že prichádza auto. Pani Jacksová položila šálku a vykrikla: „Už sú tu!“

Marjorie zapálila plyn pod veľkým hrncom s krémovou slepačou polievkou. Veľký kuchynský sporák z obdobia viktoriánskej slávy stál studený a nepoužívaný ako oltár zašlých čias.

Autá zastavovali pred domom jedno za druhým a ľudia v čiernom, ktorí z nich vystupovali, akosi neisto prechádzali cez halu do zeleného salóna. V mohutnom kozube s kovovou mrežou horel oheň ako potvrdenie prvých chladných jesenných dní. Zároveň mal zahriať pozostalých, akiste prišli z pohrebu uzimení.

Do miestnosti vošiel Lanscombe so striebornou táčnou a začal ponúkať poháre so sherry.

Pán Entwistle, jeden z hlavných spoločníkov starej a váženej firmy Bollard, Entwistle, Entwistle a Bollard stál chrbtom ku kozubu a zohrieval sa. Vzal si pohárik sherry a pozoroval spoločnosť bystrými očami právnika. Nepoznal všetkých osobne, musel si ich teda, takpovediac, zatriediť. Predstavovanie pred pohrebom prebehlo náhlivo a povrchné.

Pán Entwistle si najprv obzrel starého Lanscomba a pomyslel si: Už sa celý trasie, chudák starký, nečudoval by som sa, keby mu ťahalo na deväťdesiatku. No dostane peknú ročnú rentu. Nemá sa čoho báť. Verná duša. Dnes už také starosvetské služobníctvo nenájdete. Len pomocníčky v domácnosti a opatrovatelky k deťom, nech nám Boh pomáha! Smutný svet. Možno aj dobre, že sa chudák Richard tak náhle pominul. Nemal veľmi pre čo žiť.

Pán Entwistle, ktorý mal sedemdesiatdva, prirodzene pokladal smrť šesťdesiatosemročného Richarda Abernethieho za predčasnú. Pán Entwistle zanechal aktívnu činnosť pred dvoma rokmi, ale ako vykonávateľ poslednej vôle Richarda Abernethieho a z úcty k jednému zo svojich najstarších klientov, ktorý bol zároveň jeho blízkym priateľom, pricestoval sem na sever.

V duchu si preberal jednotlivé ustanovenia závetu a pritom hodnotil rodinu.

Leovu manželku Helen, samozrejme, poznal dobre. Veľmi šarmantná žena, ktorú mal rád a vážil si ju. S obdivom na ňu hľadel, ako tam stojí pri okne. Čierna farba jej pristane. Udržala si peknú fi-

gúru. Páčili sa mu jej jemné črty, husté sivé vlasy začesané dozadu aj oči, ktoré kedysi prirovnávali k nevädziam a dodnes boli jasnomodré.

Koľko má vlastne Helen rokov? Takých päťdesiatjeden, päťdesiatdva. Čudné, že sa po Leovej smrti opäť nevydala. Atraktívna žena. Ale tí dvaja si boli navzájom veľmi oddaní.

Prešiel pohľadom na Timothyho manželku. Nikdy ju bližšie nespoznal. Jej čierna nepristala – lepšie vyzerala vo vidieckom oblečení z tvídu. Mohutná rozumná a šikovná žena. Vždy bola Timothyho dobrou a oddanou manželkou. Starala sa o jeho zdravie, obskakovala ho – azda až priveľmi. Čo je vlastne Timothy? Obyčajný hypochonder, podozrieval ho pán Entwistle. Rovnako to videl aj Richard Abernethie. „Pravda, v detstve bol slabý na prsia,“ povedal raz Richard. „Ale nech sa prepadnem, ak dnes naozaj trpí na niečo vážne.“ Čo už, každý potrebuje nejakého koníčka. Timothyho koníčkom sú ustavičné obavy o vlastné zdravie. Vidí to tak aj jeho manželka? Asi nie – lenže niečo také ženy nikdy nepriznajú. Timothy na tom musí byť finančne slušne. Nikdy veľmi nerozhadzoval. Pravda, peniaze navyše sa rozhodne zídu – najmä pri dnešných daniach. Od vojny pravdepodobne musel začať žiť oveľa skromnejšie.

Pán Entwistle obrátil pozornosť na Georgea Crossfielda, Laurinho syna. Laura sa vydala za akéhosi pochybného chlapíka. Nikto o ňom veľa nevedel. Vavel o sebe, že je burzový maklér. Mladý George pracoval v nevelmi renomovanej advokátskej kancelárii. Pekný mladík, ale je v ňom čosi neúprimné. Asi nemá veľa peňazí. Laura nedokázala rozumne investovať. Keď pred piatimi rokmi zomrela, nezanechala po sebe takmer nič. Bolo to pekné romantické dievča, ale nevedela narábať s peniazmi.

Pán Entwistle odtrhol oči od Georgea Crossfielda. Ktoré z tých dvoch dievčat je ktoré? Aha, to je Rosamund, Geraldinina dcéra, práve si obzerá voskové kvety na malachitovom stolíku. Pekné dievča, vlastne krásne – no hlúpa tvárička. Herečka. Repertoárové divadlo alebo podobný nezmysel. Jej manžel je tiež herec. Fešák.

A uvedomuje si to, pomyslel si pán Entwistle, ktorý bol voči hercom predpojatý. Ktovie, čo je zač a odkiaľ pochádza.

Nesúhlasne pozrel na Michaela Shana s jeho plavými vlasmi a drsným šarmom.

Zato Susan, Gordonova dcéra, by na javisku vynikla oveľa väčšmi ako Rosamund. Osobnosť. Azda až priveľká osobnosť na každodenný život. Stála dosť blízko a pán Entwistle si ju nenápadne obzeral. Tmavé vlasy, orieškové – takmer zlaté – oči, mrzuto našpúlené pekné ústa. Vedľa nej muž, za ktorého sa nedávno vydala, údajne laborant v lekárni. No teda, laborant v lekárni! Pán Entwistle veril, že dievčatá sa jednoducho nevydávajú za mužov, ktorí stoja za pultom. Ale dnes si, pravdaže, vezmú hocikoho! Mladík mal nevýraznú bledú tvár, pieskovoplavé vlasy a vyzeral nesvoj. Pán Entwistle uvažoval, prečo asi, no napokon zhovievavo usúdil, že je za tým iba stres zo stretnutia s toľkými manželkinými príbuznými.

Nakoniec pán Entwistle venoval pozornosť Core Lansquenetovej. Bolo to do určitej miery správne, lebo Cora sa narodila ako posledná. Richardova najmladšia sestra prišla na svet, keď jej matke ťahalo na päťdesiatku, a tá pokorná žena neprežila svoje desiate tehotenstvo (tri deti jej zomreli ešte v útlom veku). Chúďa malá Cora! Celý život vyvolávala trápne situácie; vyrástlo z nej vysoké chudé dievča, ktoré zakaždým vyhrklo niečo nevhodné. Všetci starší bratia aj sestry boli ku Core dobrí, zakrývali jej nedostatky a urovnávali jej spoločenské prehrešky. Nikomu nikdy ani na um nezišlo, že by sa Cora mohla vydať. Nebola ktovieako príťažlivá a mladých mužov, ktorí prišli na návštevu, jej okaté nadbiehanie zvyčajne skôr vyplašilo a radšej sa vytratili. A potom, vyhutoval pán Entwistle, potom jej prišiel do cesty ten Lansquenet – Pierre Lansquenet, napoly Francúz, s ktorým sa stretla v umeleckej škole, kam chodila na celkom seriózne hodiny maľovania kvetov akvarelom. Nevedno ako sa dostala do kurzu portrétovania, tam sa zoznámila s Pierrom Lansquenetom a raz prišla domov a oznámila rodine, že sa zaňho

vydá. Richard Abernethie vtedy nesúhlasil – Pierre Lansquenet sa mu nepozdával a mladíka podozrieval, že si iba hľadá bohatú manželku. Zatiaľ čo si zisťoval podrobnosti o Lansquenetových predkoch, Cora s tým chlapíkom jednoducho ušla a bez váhania sa zaňho vydala. Väčšinu manželstva prežili v Bretónsku a Cornwalle a na iných, maliarmi obľúbených miestach. Lansquenet bol mizerný maliar a podľa všetkého nie dobrý človek, ale Cora mu ostala oddaná a svojej rodine nikdy neodpustila, ako sa k nemu správali. Richard vyplácal svojej najmladšej sestre štedrú rentu a pán Entwhistle bol presvedčený, že z nej manželia aj žijú. Pochyboval, že Lansquenet vôbec kedy niečo zarobil. Už je mŕtvy najmenej dváňásť rokov, pomyslel si pán Entwhistle. A teraz je tu jeho ovdovená manželka, nápadne pribratá, v čiernych umelecky výstredných šatách, so šnúrami uhľovočiernych gagátových korálikov na krku. Znova je v dome svojho detstva, chodí hore-dolu, dotýka sa vecí a radostne vykrikuje pri každej oživenej spomienke. Vonkoncom sa neunúva predstierať smútok nad bratovou smrťou. Lenže ako sa pán Entwhistle pamätal, Cora nikdy nič nepredstierala.

Do miestnosti opäť vstúpil Lanscombe a zamrmľal tlmeným hlasom, vhodným pri takejto príležitosti: „Podáva sa obed.“

2

Po chutnej slepačej polievke a množstve studených jedál, zapíjaných skvelým chablis, sa pohrebná atmosféra uvoľnila. Nad smrťou Richarda Abernethieho popravde nikto veľmi nesmútil, lebo nik z prítomných nemal k nemu bližší vzťah. Doteraz sa správali primerane dôstojne a zdržanlivo (okrem pojašenej Cory, tá sa očividne dobre bavila), ale teraz už všetci mali pocit, že dekorum sa zachovalo a môžu sa pustiť do normálnej debaty. Pán Entwhistle ich v tom len podporoval. S pohrebmi mal isté skúsenosti a presne vedel, čo kedy treba vykonať.

Keď sa obed skončil, Lanscombe ich pozval do knižnice na kávu. Opäť sa prejavil jeho zmysel pre jemné detaily. Prišiel čas, keď

sa budú preberať finančné otázky, inými slovami závet. A v knižnici s policami plnými kníh a s ťažkými závesmi z červeného zamatu bola na to vhodná atmosféra. Keď naservíroval panstvu kávu, vzdialil sa a zavrel za sebou dvere.

Po niekoľkých zbežných poznámkach sa postupne všetci s očakávaním zahľadeli na pána Entwhistla. Okamžite zareagoval: pozrel na hodinky.

„Musím chytiť vlak o pol štvrtej,“ oznámil.

Ukázalo sa, že aj ostatní potrebujú stihnúť ten istý vlak.

„Ako viete,“ pokračoval pán Entwhistle, „som vykonávateľom závetu Richarda Abernethieho...“

„Ja som to nevedela,“ prerušila ho rozjarene Cora Lansquenetová. „Naozaj? A zanechal mi niečo?“

Pán Entwhistle si nie po prvý raz uvedomil, že Cora príliš rada rozpráva, keď nemá.

Prísno na ňu pozrel a pokračoval: „Až do minulého roka bol závet Richarda Abernethieho veľmi jednoduchý. Okrem niekoľkých menších položiek malo všetko ostatné pripadnúť jeho synovi Mortimerovi.“

„Chudák Mortimer,“ ozvala sa Cora. „Podľa mňa je tá detská obrna naozaj hrozná choroba.“

„Mortimerova smrť, keďže prišla tak náhle a tragicky, bola pre Richarda veľkým úderom. Trvalo mu niekoľko mesiacov, kým sa z toho spamätal. Upozornil som ho, že by bolo rozumné zmeniť závet.“

„Čo by sa stalo, keby nenapísal nový závet?“ spýtala sa Maude Abernethieová svojím hlbokým hlasom. „Bolo by... bolo by všetko pripadlo Timothy... teda ako najbližšiemu príbuznému?“

Pán Entwhistle otvoril ústa, aby vysvetlil pojem „najbližší príbuzný“, ale rozmyslel si to a iba stručne dodal: „Na moju radu sa Richard rozhodol spísať nový závet. Predtým sa však chcel lepšie zoznámiť s mladšou generáciou.“

„Pozval nás sem, aby si nás ošacoval,“ vyhrkla odrazu Susan a veselo sa rozosmiala. „Najprv Georgea, potom Grega a mňa, a nakoniec Rosamund s Michaelom.“

Gregorymu Banksovi očervenela chudá tvár a ostro ju zahriakol: „Myslím, že by si nemala takto hovoriť, Susan. Vraj ošacoval!“

„Ale veď to tak aj bolo, či nie, pán Entwistle?“

„Zanechal mi niečo?“ zopakovala Cora.

Pán Entwistle si odkašľal a chladným tónom vyhlásil: „Mám v úmysle poslať vám všetkým kópiu závetu. Ak chcete, môžem vám ju teraz prečítať v plnom znení, ale použité právnické formulácie by sa vám možno zdali trochu nejasné. Slovom, ide o to, že po od-
rátaní istých drobných položiek a značnej sumy určenej Lanscombovi na ročnú rentu, sa zvyšok majetku – a ide o značnú sumu – rozdelí na šesť rovnakých častí. Po zaplatení všetkých poplatkov pripadnú štyri diely Richardovmu bratovi Timothymu, jeho synovcovi Georgeovi Crossfieldovi, jeho neteri Susan Banksovej a jeho neteri Rosamund Shanovej. Zvyšné dve časti budú vložené do zvereneckého fondu a každoročne sa z neho bude vyplácať renta pani Helen Abernethieovej, vdove po Richardovom bratovi Leovi, a jeho sestre pani Core Lansquenetovej do konca života. Po ich smrti sa ich podiel rozdelí medzi ostatných štyroch dedičov alebo ich potomkov.“

„No to je od neho ozaj pekné!“ vyhlásila nadšene Cora Lansquenetová. „Renta! Koľko to bude?“

„Hm... hm... teraz to ešte presne neviem. Dedičská daň bude, pravdaže, vysoká a...“

„Nemôžete mi to povedať aspoň približne?“

Pán Entwistle pochopil, že Coru musí nejako uspokojiť.

„Pravdepodobne čosi medzi tromi až štyrmi tisícami libier ročne.“

„Skvelé!“ zvolala Cora. „Pôjdem na Capri.“

„To je od Richarda veľmi milé a veľkodušné,“ poznamenala potechu Helen Abernethieová. „Naozaj si vážim jeho náklonnosť ku mne.“

„Mal vás veľmi rád,“ pripomenul pán Entwistle. „Leo bol jeho najmilší brat a na vaše návštevy sa tešil aj po Leovej smrti.“

„Mrzí ma iba, že som si neuvedomila, ako ťažko je chorý...“ po-

kračovala ľútostivo Helen. „Prišla som ho navštíviť iba krátko pred smrťou, a aj keď som vedela, že je chorý, nepokladala som to za také vážne.“

„Vždy to bolo vážne,“ potvrdil pán Entwistle. „Nechcel však, aby sa o tom hovorilo, a podľa mňa nikto nečakal taký rýchly koniec. Pokiaľ viem, prekvapil aj lekára.“

„Zomrel *náhle vo svojom sídle*, tak o tom písali v novinách,“ pokývala hlavou Cora. „Zaskočilo ma to.“

„Bol to šok pre nás všetkých,“ pridala sa Maude Abernethieová. „Chudáka Timothyho to strašne rozrušilo. Tak náhle, opakoval ustavične. Tak náhle.“

„Ale ututlalo sa to veľmi šikovne, však?“ nadhodila Cora.

Všetci na ňu nechápavo pozreli a ona sa trochu začervenala.

„Myslím, že všetci máte v podstate pravdu,“ dodala rýchlo. „V podstate pravdu. Chcem povedať... neprinieslo by to nič dobré... vyjsť s tým na verejnosť. Pre všetkých by to bolo nanajvýš nepríjemné. Malo by to ostať výlučne v rodine.“

Tváre obrátené k nej pôsobili ešte nechápavejšie.

Pán Entwistle sa naklonil dopredu.

„Bohužiaľ, Cora, naozaj nechápem, čo máte na mysli.“

Cora Lansquenetová sa s naširoko otvorenými očami prevapene poobzerala po príbuzných. Vzápätí naklonila hlavu nabok ako vtáča.

„Veď ho predsa zavraždili, či nie?“ povedala.

3

Vo vlaku do Londýna v rohu kupé prvej triedy pán Entwistle trochu znepokojene hľbal o čudnej poznámke Cory Lansquenetovej. Pravda, Cora je nevyrovnaná a dosť hlúpa žena, už ako dievča bola známa tým, že hocikedy nečakane vytresla nepríjemnú pravdu a priviedla všetkých do rozpakov. Vlastne nemal na mysli pravdu – to je úplne nesprávne slovo. Skôr nevhodné tvrdenia – to je oveľa výstižnejšie.

V duchu sa vrátil k tomu, čo nasledovalo bezprostredne po jej nešťastnej poznámke. Všetky tie nechápavé a nesúhlasné pohľady upozornili Coru, že povedala čosi mimoriadne zarážajúce.

„Teda, Cora!“ skríkla Maude. „Prosím ťa, teta Cora,“ vzdychol George. A ktosi ďalší sa spýtal: „Čo tým chceš povedať?“

Zarazená Cora si uvedomila, že sa opäť dopustila veľkej netakt-
nosti, a zahrnula prítomných prívalom slov.

„Ach, prepáčte... nechcela som... Ach, pravdaže, bolo to odo
mňa veľmi hlúpe, ale podľa toho, čo hovoril, som si myslela... Ach,
pravdaže viem, že všetko je celkom v poriadku, ale jeho smrť pri-
šla tak náhle... prosím vás, zabudnite, že som vôbec niečo poveda-
la... nechcela som, aby to vyznelo tak hlúpo... Viem, že vždy poviem
niečo, čo nemám.“

Chvilkový rozruch opadol a vystriedala ho vecná debata o tom,
čo urobiť s osobnými vecami nebohého Richarda Abernethieho.
Pán Entwistle ešte doplnil, že dom aj všetko v ňom sa dá na pre-
daj.

Na Corinu nešťastnú poznámku sa zabudlo. Napokon, Cora bo-
la odjakživa, ak nie trochu zaostala, tak aspoň trápne naivná. Nikdy
správne neodhadla, čo je kedy vhodné alebo nevhodné povedať.
U devätnástročnej to až tak nezavážilo. Dalo sa to ešte ospravedl-
niť ako spôsoby *enfant terrible*, lenže takmer päťdesiatročné *enfant
terrible* už pôsobí dosť zarážajúco. Podchvilou vyhrnúť nežiadu-
cu pravdu...

Prúd Entwistlových myšlienok sa odrazu zastavil. Už po druhý
raz mu zišlo na um to znepokojujúce slovo. Pravda. A prečo znepo-
kujujúce? Prirodzene, preto, lebo vlastne pravda bola vždy príči-
nou trápnych situácií, ktoré Cora vyvolala svojimi neokrôchanými
výrokmi. Preto, lebo jej naivné poznámky boli buď pravdivé, ale-
bo obsahovali aspoň zrnko pravdy, a práve to bolo na nich najtráp-
nejšie!

Aj keď pánu Entwistlovi tučná štyridsaťdeväťročná žena len
málo pripomínala niekdajšie nemotorné dievča, isté Corine spô-
soby jej ostali – napríklad keď pri zvlášť nevhodnej poznámke na-

chýlila hlavu nabok ako vtáča – akoby s potešením očakávala, čo sa stane. Presne takto sa raz Cora vyjadrila o postave pomocníčky v kuchyni. „Mollie ledva dočiahne na kuchynský stôl pre svoje veľké brucho. Ale narástlo jej iba za posledný mesiac či dva. Ktovie, prečo tak rapídne tučnie...”

Coru vtedy rýchlo zahriakli. V abernethieovskej domácnosti vládol viktoriánsky duch. Na druhý deň pomocníčka zmizla z domu, druhý záhradník po dôkladnom vypočúvaní dostal príkaz, aby z nej urobil počestnú ženu, a darovali mu aj chalupu, v ktorej to mal uskutočniť.

Boli to dávne spomienky, ale mali svoju pointu...

Pán Entwistle sa hlbšie zamyslel, čo ho tak znepokojuje. Čo ho na Coriných absurdných poznámkach podvedome dráždi? Nakoniec si oddelil dve vety. „Podľa toho, čo hovoril, som si myslela...” a „jeho smrť prišla tak náhle...”

Pán Entwistle sa najprv sústredil na druhú poznámku. Áno, Richardova smrť sa dala svojím spôsobom pokladať za náhlu. Pán Entwistle sa rozprával o jeho zdraví nielen s Richardom, ale aj s jeho lekárom, ktorý jasne naznačil, že už nemá pred sebou dlhý život. Ak pán Abernethie bude o seba primerane dbať, môže si požiť ešte zo tri roky. Hádám aj dlhšie, ale to nebolo pravdepodobné. Lekár však v nijakom prípade nečakal koniec v blízkej budúcnosti.

Nuž čo, lekár sa mýlil – ale lekári, ako sami priznávajú, si nikdy nemôžu byť istí, ako na chorobu zareaguje konkrétny pacient. Aj v prípadoch, keď už nad ním zlomili palicu, prišlo nečakané uzdravenie. Alebo takmer vyliečeným pacientom sa zdravotný stav odrazu zhoršil a zomreli. Veľa záviselo od vitality pacienta. Od jeho vlastnej túžby žiť.

A Richard Abernethie, aj keď mocný a energický muž, nemal už veľmi pre čo žiť.

Pred šiestimi mesiacmi jeho posledný živý syn Mortimer dostal detskú obrnu a do týždňa zomrel. Šok z jeho smrti znásoboval navyše fakt, že to bol neobyčajne silný a vitálny mladý muž. Zapálený športovec a dobrý atlét. Patril k ľuďom, o ktorých sa hovorí, že ni-

kdy v živote neboli chorí. Práve mal pred zásnubami s očarujúcou mladou dámou a všetky otcove nádeje do budúcnosti sa sústredovali na tohto vrelomilovaného a nanajvýš vydareného syna.

Namiesto toho však prišlo k tragédii. A budúnosť, okrem pocitu osobnej straty, už nesľubovala Richardovi Abernethiemu nič zaujímavé. Jeden syn mu zomrel ešte v útlom detstve, druhý bez potomka. Nemal nijaké vnúčatá. V skutočnosti už nežil nijaký Abernethie, ktorý by ho mohol nahradiť, a pritom Richard mal veľký majetok a rozsiahle obchodné aktivity, čo do určitej miery ešte vždy osobne usmerňoval. Kto po ňom prevezme tento majetok a riadenie ostatných aktivít?

Entwhistle vedel, že Richarda to trápi. Jeho jediný žijúci brat bol viac-menej invalid. Ostávala iba mladšia generácia. Právnik sa nazdával, hoci mu to priateľ nikdy nepovedal, že Richard mal v úmysle vybrať si z nich priameho následníka, aj keby bol ostatným odkázal menšie čiastky. Ako sa Entwhistle dozvedel, za posledných šesť mesiacov si Richard Abernethie postupne k sebe pozval synovca Georgea, neter Susan s manželom, neter Rosamund s manželom a svoju švagrinú Helen Abernethieovú. Právnik usudzoval, že práve medzi prvými tromi hľadal Richard svojho nástupcu. Helen Abernethieovú zrejme pozval preto, že mu bola sympatická, a azda aj preto, aby sa mal s kým poradiť, pretože si vždy vysoko vážil jej zdravý úsudok a praktický prístup. Pán Entwhistle si spomenul, že niekedy v priebehu tých šiestich mesiacov Richard nakrátko navštívil brata Timothyho.

Výsledkom toho všetkého bol závet, ktorý teraz právnik niesol v aktovke. Rozdelenie majetku na rovnaké časti. Z toho sa dal vyvodiť jediný záver – Richarda sklamal synovec, obidve netere a zrejme aj ich manželia.

Pokiaľ pán Entwhistle vedel, Richard nepozval na návštevu svoju sestru Coru Lansquenetovú – a to právnik priviedlo opäť k prvej znepokojujúcej vete, ktorá Core tak neuvážene vykĺzla: „Podľa toho, čo povedal, som si myslela...”

Čo povedal Richard Abernethie? A kedy to povedal? Ak Cora ne-

bola v Enderby, tak ju Richard musel navštíviť v tej umeleckej dedinke v Berkshire, kde má malý dom. Alebo jej to azda oznámil písomne?

Pán Entwhistle sa zamračil. Cora je, samozrejme, veľmi hlúpa. Ľahko si mohla zle vysvetliť nejakú vetu a prekrútiť jej zmysel. Ale aj tak by rád vedel, ako znela tá veta...

Natoľko mu to vrtalo v hlave, až začal uvažovať, či by sa s tým nemal obrátiť na pani Lansquenetovú. Nie však hneď. Nech to nevyzerá až také dôležité. Ale naozaj by sa rád dozvedel, čo presne jej povedal Richard Abernethie, že bez váhania vyhrkla tie šokujúce slová: „Veď ho predsa zavraždili, či nie?“

O čosi ďalej v tom istom vlaku v kupé tretej triedy povedal Gregory Banks manželke: „Tej tvojej tete zaručene šibe!“

„Tete Core?“ spýtala sa roztržito Susan. „Áno, myslím, že vždy bola trochu prostoduchá, či ako to nazvať.“

George Crossfield, ktorý sedel oproti nej, rozhodne vyhlásil: „Naozaj by sa jej malo zabrániť, aby kade-tade šírila takéto hlúposti. Ešte by si ľudia mohli ktoviečo domýšľať.“

Rosamund Shanová, ktorá si sústredene maľovala rúžom pekne krojené pery, ľahostajne prehodila: „Neverím, že by niekto bral vážne reči tej bláznivej baby. Tie jej nemožné šaty a záplava černe...“

„Nuž, podľa mňa by sa jej v tom malo zabrániť,“ trval na svojom George.

„Dobre, môj milý,“ zasmiala sa Rosamund, odložila rúž a s úľubou sa obzerala v zrkadielku. „Tak jej v tom zabráň!“

„Podľa mňa má George pravdu,“ ozval sa nečakane jej manžel. „Stačí málo a ľudia začnú klebetiť.“

„No a čo?“ Rosamund sa zamyslela nad otázkou. Kútiky úst sa jej zdvihli v úsmeve. „Mohlo by to byť celkom zábavné.“

„Zábavné?“ zopakovali štyri hlasy.

„Nuž, že v rodine sa stala vražda,“ vysvetľovala Rosamund. „Vzrušujúce, nie?“

Nervóznemu a nešťastnému mladému Gregorymu Banksovi